

Tabell 3-k

Anslag på frie inntekter i 2022 for kommunane

Tabell 3 viser anslag på vekst i frie inntekter for kommunane frå 2021 til 2022. Som frie inntekter reknar ein skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) og rammetilskot. Tabellen viser veksten etter anslag på rekneskap for 2021. Alle tala er i nominelle kroner. Prisveksten i kommunesektoren i 2021–2022 er anslått til 2,5 prosent.

Skatteinntektene, inkl. skatteutjamning, er den storleiken det er knytt mest uvisse til i veksten i frie inntekter. Samla skatteinntekter for kommunane i 2021 og 2022 blir anslått av Finansdepartementet i statsbudsjettet for 2022. For å anslå skatteinntektene for kvar kommune tek ein utgangspunkt i skatt per innbyggjar i kommunen i 2020, framskrive med innbyggjartalet i 2021. Ut ifrå skatt i 2020 framskriven med innbyggjartal for 2021, blir det rekna ut kva prosentdel som kvar kommune får av berekna samla skatt. Denne prosentdelen blir nytta vidare til å fordele samla skatteanslag på inntekt og formue mellom kommunane både for 2021 og 2022. Dette trekkjer i retning av at kommunar som har høgare vekst i talet på innbyggjarar enn landsgjennomsnittet frå 2021 til 2022, får høgare vekst i skatteinntektene enn det som følgjer av føresetnadene for berekninga. Det motsette kan vere tilfellet for kommunar med svakare vekst i talet på innbyggjarar enn gjennomsnittet for landet. Skatteutjamninga for 2022 tek òg utgangspunkt i innbyggjartalet per 1. januar 2022.

Anslag på skatteutjamning er inkludert i skatteanslaget. For 2021 og 2022 er utjamninga i skatteinntektene for kommunane 60 prosent. Kommunar med skatteinntekter under 90 prosent av landsgjennomsnittet får ein tilleggskompensasjon som blir finansiert av alle kommunar med eit likt trekk per innbyggjar. I utrekninga blir naturressursskatten halden konstant, med tal frå inntektsåret 2019.

Tala for rammetilskot 2021 er henta frå revidert nasjonalbudsjett 2021.

Veksten i frie inntekter frå 2021 til 2022 blir berekna frå anslag på rekneskap for 2021 i statsbudsjettet for 2022. Skatteinntektene for kommunane i 2022 er anslått til 203,5 mrd. kroner, inkludert skatt på inntekt og formue, naturressursskatt og eigedomsskatt o.a. For kommunane er veksten i frie inntekter frå 2021 til 2022, berekna ut ifrå anslag på rekneskap, nominelt 1,5 prosent. I tabell 3-k er ikkje eigedomsskatt o.a. inkluderte for kvar einskilde kommune og summerte for kvart fylke, men inngår berre på landsnivå. Anslaget for 2021 omfattar ein auke i skatteanslaget for 2021 med 5,0 mill. kroner samanlikna med anslaget i revidert nasjonalbudsjett 2021.

Rammetilskotet for 2022 er vist i tabell 1-k. Dei kommunevise anslaga på frie inntekter i 2021 og 2022 inkluderer ikkje ufordelte skjønsmidlar. Dei ufordelte skjønsmidlane er inkluderte i alle summer for fylkar. Den berekna veksten på fylkesnivå inkluderer difor dei ufordelte skjønsmidlane i 2021 og 2022, medan dette ikkje er tilfelle på kommunenivå.

For å gjere tala samanliknbare blir frie inntekter for 2021 korrigererte for eventuelle oppgåveendringar, regelendringar, innlemmingar av øyremerkte tilskot og grenseendringar i 2022. I tillegg er nivået på dei frie inntektene i 2021 korrigert for

ekstraordinære løyvingar som følgje av virusutbrotet (covid-19). I 2022 er summen av alle korrigeringar 5,9 mrd. 2021-kroner. Korreksjonane er viste i innleiinga til Grønt hefte. Korreksjonar på kommunenivå er i hovudsak gjort etter kostnadsnøkkelen, med unntak av korreksjonar for saker som blir fordelte med ei særskild (forsøk med statleg finansiering av omsorgstenestene, kapitaltilskot barnehagane (korreksjonen frå 1. halvår 2021), differensiert arbeidsgjevaravgift, kompensasjon for barnevernsreforma som er gjeve ei særskild fordeling, og koronatiltak på post 60 *Innbyggjartilskot* i revidert nasjonalbudsjett eller tidlegare).

Dei seks kommunane Drammen, Øvre Eiker, Lillehammer, Øyer, Ullensvang og Eidfjord er omfatta av grenseendringar frå 1. januar 2022. For at grenseendringar ikkje skal påverke anslaget på veksten i 2022 blir det korrigert for innbyggjartilskot 2021 knytt til innbyggjarar som inngår i grenseendringar i dei seks kommunane.

Det er ikkje korrigert for satsingar innanfor veksten i frie inntekter utover dette.

Kolonne 1 – Anslag på frie inntekter i 2021

Kolonne 1 viser anslag på rekneskap for frie inntekter i 2021. Anslag på rammetilskotet til kommunane, eksklusive skatteutjamninga, er henta frå revidert nasjonalbudsjett 2021. I rammetilskotet er ekstraordinære løyvingane til koronatiltak på post 60 *Innbyggjartilskot* inkluderte. Dei ekstraordinære løyvingane til koronatiltak og naturskade på post 64 *Skjønstilskot* er inkluderte på landsnivå, men ikkje på fylkes- og kommunenivå. Skatteinntektene er framskrivne i samsvar med skatteanslaget for 2021 i statsbudsjettet for 2022, med lik vekst for alle kommunar og innbyggjartal per 1.1.2021.

Kolonne 2 – Anslag på oppgåvekorrigerte frie inntekter i 2022

Frie inntekter i kolonne 2 er anslag på rekneskap korrigert for oppgåveendringar, regelendringar og innlemming av øyremerkte tilskot. Dei ekstraordinære løyvingane til koronatiltak er ikkje inkluderte i tala. Det er teke utgangspunkt i det same skatteanslaget som i kolonne 1. Korrigeringar som gjeld oppgåveendringane, er nærare omtalte i tabell B-k og C-k.

Kolonne 3 – Anslag på frie inntekter i 2022

Kolonne 3 viser anslag på frie inntekter i 2022. Anslag på rammetilskotet til kommunane, eksklusive skatteutjamninga, er henta frå kolonne 8 i tabell 1-k. Ved berekninga av anslaget på skatteinntektene til kommunane, har departementet teke utgangspunkt i kommunane sine skatteinntekter i 2020. Desse er framskrivne i samsvar med skatteanslaget for 2021 og 2022 i statsbudsjettet for 2022 og innbyggjartal per 1.1.2021. Skatteanslaget for kvar kommune er deretter lagt til grunn for utrekninga av skatteutjamninga.

Kolonne 4 – Anslag på korrigert vekst frå 2021 til 2022

Kolonne 4 viser anslag på oppgåvekorrigert vekst i frie inntekter frå anslag på rekneskap 2021 til 2022 for kvar kommune i 1 000 kroner (kol. 3 – kol. 2).

Kolonne 5 – Anslag på korrigert vekst i prosent frå 2021 til 2022

Kolonne 5 viser prosentvis nominell oppgåvekorrigert vekst frå anslag på rekneskap 2021 til 2022.